

les 1 Bijna de Derde Wereldoorlog

Na de Tweede Wereldoorlog ontstonden er twee nieuwe wereldmachten: de Verenigde Staten (VS) en de Sovjetunie. Ze hadden allebei kernwapens. Daarmee konden de VS en de Sovjetunie elkaar vernietigen. Beide wereldmachten wantrouwden en bedreigden elkaar. Allebei wilden ze voorkomen dat de ander machtiger zou worden. In 1962 probeerde de Sovjetunie haar invloed te vergroten door een raketbasis te bouwen op Cuba, een eiland vlakbij Amerika. Cuba was bevriend met de Sovjetunie. De VS waren woedend. De Russische schepen werden voor de kust van Cuba tegengehouden door Amerikaanse oorlogsschepen. Even leek het alsof er een Derde Wereldoorlog zou komen. Ook in Nederland waren de mensen daar erg bang voor. Maar gelukkig bond de Sovjetunie in. De raketbasis op Cuba werd niet gebouwd.

les 2 De Koude Oorlog

Na de Tweede Wereldoorlog werd Duitsland bezet door de landen die samen Duitsland hadden verslagen. De Russische leider Stalin wilde zijn land, de Sovjetunie, extra beschermen. Hij dwong de regeringen van zijn buurlanden in het oosten van Europa met hem samen te werken. Amerika kreeg grote invloed in het westen van Europa. Zo werd Europa in tweeën gedeeld. De grens tussen oost en west werd streng bewaakt. Die grens werd het IJzeren Gordijn genoemd. Amerika en de Sovjetunie wilden allebei de machtigste worden. Zij maakten steeds meer wapens waarmee ze elkaar bedreigden. De verschillen tussen oost en west waren groot. In het westen waren de mensen vrijer. Ze moesten wel zelf voor werk en geld zorgen. Dat noem je kapitalistisch. In het oosten zorgde de regering voor de bevolking. De mensen hadden niks te kiezen. Dat noem je communistisch. In het oosten waren de mensen armer dan in het westen. In 1985 kreeg de Sovjetunie een nieuwe leider, die het land vrijer en rijker wilde maken. Hij zorgde ervoor dat de wapenwedloop werd gestopt. Daardoor werd de wereld een stuk veiliger.

les 3 De Derde Wereld

Er zijn in de wereld ongeveer 120 arme landen. Zij hebben veel verschillende problemen. Ze hebben bijvoorbeeld hoge schulden bij rijke landen, die ze niet kunnen afbetalen. Toch hebben ze vaak vruchtbare grond en grondstoffen die erg gewild zijn in de wereld. Maar van die rijkdom profiteert vaak maar een klein groepje mensen, dat alle bezittingen in handen heeft. In een aantal arme landen zijn er zoveel verschillen tussen bevolkingsgroepen, dat er steeds burgeroorlogen uitbreken. Ook bestaat in veel arme landen kinderarbeid. Er zijn vaak geen goede scholen. Gelukkig worden de arme landen soms wel geholpen. Regeringen van rijke landen geven geld voor ontwikkeling. En internationale organisaties, zoals de Verenigde Naties (VN), helpen met ziekenhuizen en scholen. Soms stuurt de VN soldaten die de vrede moeten bewaken.

les 4 Naar een betere wereld

Na de Tweede Wereldoorlog ging een aantal Europese landen samenwerken om de handel sneller te laten groeien. Dat was nodig want de oorlog had de landen arm gemaakt. Die samenwerking is uitgegroeid tot de Europese Unie, afgekort tot EU. De landen van de EU werken samen op het gebied van handel, landbouw, vervoer, hulp aan arme landen en het milieu. Er is ook één Europese munt, de euro. Die maakt handel in Europa een stuk gemakkelijker. De EU-landen maken ook samen wetten, die gelden voor alle landen van de EU. De wetten worden gemaakt door de Europese Commissie. Het Europees Parlement controleert de Commissie. Een andere organisatie is de Verenigde Naties. Die werkt vooral aan vrede en veiligheid in de wereld. Bijna alle landen in de wereld zijn er lid van. Dan zijn er nog het Rode Kruis, dat zorgt voor de zieken en gewonden bij rampen en oorlogen; Amnesty International dat onderzoekt of de mensenrechten worden nageleefd; en Greenpeace dat oplet of landen het milieu niet verpesten.

blok 6 Samenwerking in de wereld

vragen

- les 1**
- 1 Welke twee wereldmachten ontstonden er na de Tweede Wereldoorlog in de wereld?
  - 2 Wat voor wapens hadden deze wereldmachten?
  - 3 Waarom bedreigden de wereldmachten elkaar?
  - 4 Wat deed de Sovjetunie in 1962?
  - 5 Hoe reageerden de VS op de bouw van de raketbasis op Cuba?
  - 6 Hoe liep de ruzie tussen de VS en de Sovjetunie af?
- les 2**
- 7 Welke landen bezetten Duitsland na de Tweede Wereldoorlog?
  - 8 Stalin wilde zijn land beter beschermen. Hoe deed hij dat?
  - 9 Waar kreeg Amerika invloed?
  - 10 Hoe heette de grens tussen oost en west?
  - 11 Hoe gingen Amerika en de Sovjetunie met elkaar om?
  - 12 Hoe noem je de vrije manier van het leven in het westen?
  - 13 Hoe noem je de onvrije manier van het leven in het oosten?
  - 14 Wat veranderde er na 1985?
  - 15 Wat betekende dit voor de hele wereld?
- les 3**
- 16 Waardoor zijn veel landen zo arm?
  - 17 Veel van deze landen hebben wel rijkdommen. Wat zijn die rijkdommen?
  - 18 Wie profiteert van de rijkdom in de arme landen?
  - 19 Waarom breken er vaak burgeroorlogen uit in deze landen?
  - 20 Waarom gaan kinderen in arme landen vaak niet naar school?
  - 21 Door wie worden arme landen geholpen?
  - 22 Geef een voorbeeld van een internationale organisatie.
  - 23 Waarmee helpen de Verenigde Naties?
- les 4**
- 24 Waarom gingen Europese landen na de Tweede Wereldoorlog samenwerken?
  - 25 Hoe heet die samenwerking in Europa?
  - 26 Op welke gebieden werken de landen van de EU samen?
  - 27 Hoe heet de Europese munt?
  - 28 Noem nog vier andere internationale organisaties.

antwoorden

- 1 De Verenigde Staten en de Sovjetunie.
- 2 Kernwapens.
- 3 Ze wilden allebei voorkomen dat de ander machtiger werd en meer invloed zou krijgen in de wereld.
- 4 Die wilde een raketbasis bouwen op Cuba. De Russische schepen werden voor de kust van Cuba tegengehouden door Amerikaanse oorlogsschepen.
- 5 De Russen braken de raketbasis af en er kwam geen oorlog.
- 6 De landen die Duitsland hadden verslagen.
- 7 Hij dwong de regeringen van zijn buurlanden in het oosten van Europa met hem samen te werken.
- 8 In het westen van Europa.
- 9 Het IJzeren Gordijn.
- 10 Ze bedreigden elkaar met steeds meer wapens.
- 11 Kapitalisme.
- 12 Communisme.
- 13 In de Sovjetunie kwam een nieuwe leider die het land vrijer en rijker wilde maken.
- 14 De wapenwedloop werd gestopt en de wereld werd een stuk veiliger.
- 15 Ze hebben hoge schulden die ze niet kunnen afbetalen.
- 16 Het land is vaak vruchtbaar, en ze hebben gewilde grondstoffen.
- 17 Een klein groepje mensen, dat alle bezittingen in handen heeft.
- 18 Er zijn grote verschillen tussen de bevolkingsgroepen.
- 19 Er zijn geen scholen en de mensen zijn vaak zo arm dat ook de kinderen geld moeten verdienen.
- 20 Door regeringen van rijke landen en door internationale organisaties.
- 21 De Verenigde Naties.
- 22 Met de bouw van ziekenhuizen en scholen. En soms stuurt de VN vredessoldaten.
- 23 Om de handel sneller te laten groeien.
- 24 De Europese Unie, afgekort tot EU.
- 25 Op het gebied van de landbouw, handel, vervoer, hulp aan arme landen en milieu.
- 26 De euro.
- 27 De VN, het Rode Kruis, Amnesty International en Greenpeace.

blok 6 Samenwerking in de wereld

vragen

antwoorden

- les 1**
- 1 Welke twee wereldmachten ontstonden er na de Tweede Wereldoorlog in de wereld? 1
  - 2 Wat voor wapens hadden deze wereldmachten? 2
  - 3 Waarom bedreigden de wereldmachten elkaar? 3

  - 4 Wat deed de Sovjetunie in 1962? 4
  - 5 Hoe reageerden de VS op de bouw van de raketbasis op Cuba? 5
  - 6 Hoe liep de ruzie tussen de VS en de Sovjetunie af? 6
- les 2**
- 7 Welke landen bezetten Duitsland na de Tweede Wereldoorlog? 7
  - 8 Stalin wilde zijn land beter beschermen. Hoe deed hij dat? 8

  - 9 Waar kreeg Amerika invloed? 9
  - 10 Hoe heette de grens tussen oost en west? 10
  - 11 Hoe gingen Amerika en de Sovjetunie met elkaar om? 11

  - 12 Hoe noem je de vrije manier van het leven in het westen? 12
  - 13 Hoe noem je de onvrije manier van het leven in het oosten? 13
  - 14 Wat veranderde er na 1985? 14

  - 15 Wat betekende dit voor de hele wereld? 15
- les 3**
- 16 Waardoor zijn veel landen zo arm? 16

  - 17 Veel van deze landen hebben wel rijkdommen. Wat zijn die rijkdommen? 17
  - 18 Wie profiteert van de rijkdom in de arme landen? 18

  - 19 Waarom breken er vaak burgeroorlogen uit in deze landen? 19
  - 20 Waarom gaan kinderen in arme landen vaak niet naar school? 20

  - 21 Door wie worden arme landen geholpen? 21

  - 22 Geef een voorbeeld van een internationale organisatie. 22
  - 23 Waarmee helpen de Verenigde Naties? 23
- les 4**
- 24 Waarom gingen Europese landen na de Tweede Wereldoorlog samenwerken? 24
  - 25 Hoe heet die samenwerking in Europa? 25
  - 26 Op welke gebieden werken de landen van de EU samen? 26
  - 27 Hoe heet de Europese munt? 27
  - 28 Noem nog vier andere internationale organisaties. 28